

Årjängs kommuns Riktlinjer för alkoholserving

Dnr 464.12.401
Bom 508.2012

Inledning.....	3
Syftet med riktlinjerna för alkoholservice	3
Riktlinjer vid ansökan och handläggningstid	3
Alkohollagen – en skyddslag	3
Kommunens mål med riktlinjer för serveringstillstånd är att.....	3
Ansökan och handläggning	3
Rättsregel.....	3
Riktlinjer.....	3
Handläggningstider vid anmälan.....	4
Kommunens informationsskyldighet	5
Rättsregel.....	5
Riktlinjer.....	5
Remissyttranden	5
Rättsregel.....	5
Riktlinjer.....	5
Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl	6
Rättsregel.....	6
Riktlinjer.....	6
Kommunens tillsynsverksamhet	6
Rättsregel.....	6
Riktlinjer.....	6
Tillsynsavgifter.....	7
Rättsregel.....	7
Riktlinjer.....	7
Riktlinjer vid servering.....	7
Rättsregel.....	7
Riktlinjer.....	8
Ordning och nykterhet.....	8
Rättsregel.....	8
Riktlinjer.....	9
Uteserveringar	9
Rättsregel.....	9
Riktlinjer.....	9
Gemensamt serveringsutrymme	10
Rättsregel.....	10
Riktlinjer.....	10
Villkor vid meddelande av serveringstillstånd.....	10
Rättsregel.....	10
Riktlinjer.....	10
Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap.....	11
Rättsregel.....	11
Riktlinjer.....	11
Kökskrav och matutbud	12
Rättsregel.....	12
Riktlinjer.....	12
Idrott och alkohol	12

Inledning

Syftet med riktlinjerna för alkoholservice

Tankarna bakom kommunala riktlinjer för serveringstillstånd är att skapa

- förutsägbarhet för att en etablering som planeras kan ges tillstånd
- likabehandling inom kommunen för ansökningar av serveringstillstånd

Riktlinjer vid ansökan och handläggningstid

Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen finns för att begränsa alkohollagens skadeverkningar. En utgångspunkt för detta är att skyddet för människors hälsa går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Kommunens mål med riktlinjer för serveringstillstånd är att

- minska överkonsumtion av alkohol. Särskilt fokus ska ligga på ungdomar och barn
- bidra till en förbättrad folkhälsa.
- bidra till att endast seriösa entreprenörer erhåller tillstånd.
- tydliggöra sambandet mellan matservice och alkoholservice.
- se till att den som söker tillstånd ska få ett professionellt och tydligt bemötande.
- verka för fler alkoholfria ungdomsmiljöer och ungdomsarrangemang.

Ansökan och handläggning

Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en **fullständig** ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökande ska informeras om att skälen för handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Riktlinjer

Handläggningstiderna räknas från att en komplett ansökan inkommit i alla ärenden.

- **Stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet.**
Handläggningstid fyra till sex veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
  - **Stadigvarande serveringstillstånd till slutna sällskap.**
Handläggningstid fyra till sex veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden
  - **Ändring i befintligt serveringstillstånd.**
Handläggningstid tre till fyra veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
  - **Tillfälligt serveringstillstånd till allmänhet.**
Handläggningstid fyra till sex veckor.
Max 30 dagar per tillfälle.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
  - **Tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap.**
Handläggningstid cirka 7 arbetsdagar..
Tillstånd ges max 12 gånger per år.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden
  - **Tillfällig ändring i befintligt serveringstillstånd**, exempelvis tid eller/och serveringsytor. Handläggningstid cirka tre till fyra veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
  - **Catering till slutna sällskap.**
Handläggningstid cirka fyra till fem veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
- Gemensam serveringsyta.** Handläggningstid cirka tre till fyra veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.

Handläggningstider vid anmälan

- **Anmälan om lokal vid catering.** Handläggningstid cirka två veckor. Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden.
- **Serveringsansvarig personal.** Handläggningstid en vecka.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden
- **Ändring inom bolag med serveringstillstånd.** Handläggningstid cirka tre till fyra veckor.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden
- **Anmälan om kryddning av brännvin.** Handläggningstid tre till fyra dagar.
Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden

- **Anmälan om ombyggnad/ändring av lokal.** Handläggningstid tre till fyra veckor. Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden
- **Ansökningsärenden som inte kompletteras,** trots uppmaning från kommunen för möjlighet till beslut avskrivs sex månader efter inkommen ansökan. Prövningsavgift/ handläggningskostnad tas ut
- **Avslag** Handläggningstid fyra till sex veckor. Beslut fattas av Bygg- och miljönämnden

Kommunens informationsskyldighet

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 9 § alkohollagen har kommunen en skyldighet att informera om vad som gäller enligt alkohollagen och föreskrifter som ansluter till lagen.

Riktlinjer

Utbildning i ansvarsfull alkoholserving sker återkommande i kommunens regi. Årjängs kommun betonar vikten av att det finns en alkohol- och drogpolicy för serveringsstället.

Årjängs kommun har som målsättning att besöka samtliga tillståndsinnehavare årligen.

Remissyttranden

Rättsregel

En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att polismyndighetens yttrande har inhämtats, det gäller såväl till allmänheten som till slutet sällskap. Detsamma gäller tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, om det inte rör sig om ett arrangemang av endast obetydlig omfattning.

Enligt 8 kap.16 § alkohollagen ska också de lokaler som används för stadigvarande servering vara brandsäkra. motsvarande fall de lokaler som används för servering vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt, med den skillnaden att något undantag för arrangemang av obetydlig omfattning inte görs. Det kan även finnas anledning för kommunen att inhämta yttrande vid prövning av tillfälligt serveringstillstånd i slutet sällskap.

Riktlinjer

Kommuner ska inhämta uppgifter från dessa fem remissinstanser och frågar efter följande:

- **Polismyndigheten** – den sökta serveringstiden, vandel och lämplighetskontroll samt risk för ordningsstörningar
- **Miljö – och hälsoskyddskontoret** - att den sökande har registrerat sin livsmedelsanläggning och ev. risk för ljudstörningar, nedskräpning

- **Räddningstjänsten** - antal personer lokalen är godkänd för, om sökande har en plan gällande systematiskt brandskyddsarbete och uppfyller kraven enligt lagen om skydd för olyckor.
- **Skatteverket** - ekonomisk skötsamhet på den/de sökande samt dess företag
- **Kronofogdemyndigheten** - om det finns skulder hos den/de sökande samt dess företag

Det är remissinstansernas sakliga invändningar som är särskilt viktiga och värderas vid bedömning av en ansökan om tillstånd.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl

Rättsregel

Enligt 8 kap 17 § alkohollagen får kommunen vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller medföra särskild risk för människors hälsa. Serveringstillstånd kan även vägras om övriga krav som uppställs i lagen inte är uppfyllda.

Riktlinjer

När det gäller olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl vill kommunen särskilt lyfta fram betydelsen och vikten av remissinstansernas yttranden, i första hand från polismyndigheten och miljö- och hälsoskyddskontoret

Kommunen har bland annat som ett övergripande mål att titta på om det finns risk för störningar för omgivningen, inriktningen på serveringsstället, är det ett ungdomsställe eller ligger det i närheten av en idrottsanläggning, fritidsgård eller någon annan ungdomsmiljö som kommunen bör beakta.

Kommunens tillsynsverksamhet

Rättsregel

Kommunens tillsynsansvar över områdena servering av alkoholdrycker och marknadsföring av alkoholdrycker framgår av 9 kap. 2 och 3 § alkohollagen

Riktlinjer

- **Förebyggande tillsyn** är kommunens arbete med informations- och utbildningsinsatser såsom utbildningar i ansvarsfull alkoholservering, informationsmöten med branschen och nätverksmöten mellan myndigheter och branschen samt kommunens arbete för att sprida kunskaper om hur alkohollagen ska omsättas i det praktiska arbetet på serveringsstället.
- **Inre tillsyn** innebär att kommunen ofta tillsammans med andra myndigheter såsom polisen, skatteverket och kronofogden arbetar med att granska om den som har serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och

ekonomisk lämplighet. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan berörda myndigheter.

- **Yttre tillsyn** är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet, framför allt under kvällar och nätter för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen. Tillsyn kan även ske genom så kallad *samordnad tillsyn*, det vill säga att kommunen tillsammans med berörda myndigheter såsom polismyndigheten, skatteverket och räddningstjänsten gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.

Inre och yttre tillsyn kan leda till att en utredning inleds och att förnyade remisser skickas till berörda myndigheter samt till förslag på beslut om sanktionsåtgärder. De uppgifter som i så fall framkommer skall kommuniceras med tillståndsinnehavaren.

Årjängs kommuns tillsynsarbete

- tjänstemannatillsyn av serveringsverksamheter för stadigvarande och tillfälliga serveringar samt folköl. Detta är myndighetsutövning.

Anledningar till tillsyn

- polisrapporter om att det är stökigt på en viss restaurang
- påringningar från allmänheten
- annan inkommen information

Målsättningen är att varje serveringsställe ska få tillsyn årligen. Vissa högfrekventerade serveringsställen får fler tillsynsbesök exempelvis ungdomsställen och nattklubbar. Tillsynen sker mestadels helgkvällar och nätter.

Tillsynsavgifter

Rättsregel

Kommunen har enligt 8 kap. 10 § alkohollagen rätt att ta ut avgifter för tillsyn av den som har serveringstillstånd. Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (1991:900).

Riktlinjer

Årjängs kommuns riktlinjer och avgifter finns att läsa på kommunens hemsida www.arjang.se.

Avgift för ansökan är fastställd av kommunfullmäktige. Avgiften täcker även kostnader för tolk och andra kostnader som kan uppstå i samband med kunskapsprovet.

Den årliga avgiften är fast och baserad på omsättning av årlig försäljning av alkohol enligt inlämnad restaurangrapport

Riktlinjer vid servering

Rättsregel

Bestämmelserna i 8 kap 19 § alkohollagen om serveringstider syftar främst till att motverka olägenheten som onykterhet och oordning. Det framhålls att reglerna om serveringstider utgör en inte oväsentlig del av den svenska alkoholpolitiken och att social hänsyn därför ska ha klart företräde framför affärsmässiga eller konkurrensmässiga sådana. Enbart den omständigheten

att en konkurrerande restaurang redan fått utsträckt serveringstid behöver inte motivera bifall till en annan ansökan.

Vid prövning av en restaurangs serveringstid ska man beakta om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller innebära särskild risk för människors hälsa, jämför 8 kap 17 § alkohollagen. Lagstiftaren har härigenom avsett att särskilt markera att skyddet för människors hälsa och intresset av att upprätthålla ordning och säkerhet ska stå i förgrunden vid prövning av sena serveringstider.

Riktlinjer

Kommunens riktlinjer utgår från att serveringen av alkoholdrycker ska vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet.

Stor vikt bör läggas på vad polisen och miljö- och hälsoskyddskontoret svarar i sina remissyttranden, inte minst vid prövning av serveringstid utanför den så kallade normaltiden klockan 11.00-01.00 då faktorer som exempelvis omgivningsstörningar kan påverka.

När det gäller serveringstid har Årjängs kommun normaltiden som är 11.00-01.00, utöver normaltid finns även möjlighet till klockan 02.00 vid offentlig tillställning/dans (med ordningsvakter). Det innebär att serveringsstället ska ansöka om offentlig tillställning hos polismyndigheten och få tillstånd därifrån. Polismyndigheten villkorar serveringsstället att ha ett visst antal av polisen förordnade ordningsvakter. Det är inte möjligt att ha öppet till klockan 02.00 om det inte förekommer någon offentlig tillställning. Vad offentlig tillställning är regleras i ordningslagen, 2 kap.

Vid tillfälligt serveringstillstånd till allmänhet där målgruppen är vuxna, över 25 år, ges samma möjlighet till att ansöka till klockan 02:00 som vid stadigvarande serveringstillstånd.

När det gäller serveringstillstånd till slutna sällskap (där alkohol finns till försäljning) ges möjligheten till klockan 02.00 i samband med familjehögtider, exempelvis 50-årsdagar, bröllop och liknande.

Ordning och nykterhet

Rättsregel

Allmänna bestämmelser om försäljning av alkoholdrycker finns i 3 kap alkohollagen och bestämmelser om servering av alkoholdrycker finns i 8 kap alkohollagen. I lagens 1 kap 11 § andra stycket står det att försäljning kallas servering om drycken ska förtäras på stället. Bestämmelserna i 3 kap om försäljning är därför tillämpliga även vid servering.

3 kap 5 § och 8 kap 20 § alkohollagen handlar båda om att se till att hålla ordning där man säljer respektive serverar alkoholdrycker. Enligt 3 kap 5 § ska skador i möjligaste mån förhindras vid försäljning och den som säljer alkoholdrycker ska se till att det råder ordning och nykterhet på serveringsstället. Enligt 8 kap 20 § ska personal vid servering se till att måttfullhet iaktas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks.

Riktlinjer

Servering av alkoholdrycker skall vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet. Fokus är återhållsamhet vid servering och att skadeverkningar av alkohol ska förhindras samt att kravet på ordning och reda/nykterhet ska råda såväl inne på serveringsstället som i dess omedelbara närhet. Även övrig oordning som inte är direkt orsakad av alkoholförtäring ska undvikas.

I Årjängs kommun godtas inte försäljning av större mängder alkohol till en person eller grupp så kallade helrör med sprit, ölhinkar, shotsbrickor, pump på serverings bord eller liknande. Statens folkhälsoinstitut och Årjängs kommun anser inte att det är förenligt med kravet på återhållsamhet att inte behålla kontrollen på serveringen genom att servera större mängder alkohol på en gång till en person eller en mindre grupp människor. Denna serveringsmetod kommer även i konflikt med andra bestämmelser i alkohollagen, då det inte kan anses vara ett ansvarsfullt värdskap att servera alkoholdrycker på detta sätt.

På serveringsställen med ungdomsinriktad verksamhet ska all serveringsansvarig personal genomgå utbildning i ansvarsfull alkoholserving vid nästkommande utbildningstillfälle. På övriga serveringsställen bör också serveringsansvarig personal genomgå denna utbildning. Med ungdomsinriktad verksamhet menar kommunen serveringsställen med åldersinriktning mellan 18 -25 år. Utbildningskravet gäller även serveringsställen som fått anmärkning av kommunen när det gäller oordning och onykterhet enligt 3 kap 8 § och 8 kap 20 § alkohollagen, så kallad fylla och elände. Kommunen anser att behov finns för en alkohol – och drogpolicy på varje serveringställe.

Kommunen kan besluta att servering ska kunna ske endast i form av bordsservering, i hela eller delar av en serveringslokal. Beslutet grundar sig på risk för oordning och onykterhet. Detta är extra viktigt i lokaler där även barn och ungdomar har tillträde.

Uteserveringar

Rättsregel

Enligt 8 kap 14 § första stycket alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme, exempelvis en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstider på en uteservering än de tider som gäller inomhus. Vid ett beslutserveringstillstånd kan kommunen även villkora tiderna för när uteserveringen ska vara utrymd. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen till exempel boende i närheten av restaurangen.

Riktlinjer

I Årjängs kommun gäller serveringstid som längst till klockan 01.00. Vid befarade störningar kan kommunen besluta om tidigare stängningstid. Uteserveringens placering ska vara så nära restaurangen som möjligt och ska vara väl avgränsad. Det är av stor vikt att uteserveringen kan överblickas, antingen inifrån restaurangen eller av stationerad personal på uteserveringen.

Inbyggda uteserveringar med väggar och tak omfattas av rökförbudet. Med inbyggd uteservering menas en servering som täcks till mer än hälften av väggar och tak.

Enligt alkohol lagen gäller samma regler för alkoholservering utomhus som för bedrivande av alkoholservering i övrigt. Därutöver krävs tillstånd för användande av offentlig plats enligt ordningslagen, eller dispositionsrätt till privat mark och beviljat bygglov.

För en servering som är belägen på ett område som inte är i anslutning till eller i omedelbar närhet av själva serveringsstället, så kallad satellitservering, ges inte serveringstillstånd.

Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

I 8 kap 14 § andra stycket alkohollagen ges möjlighet för flera tillståndsinnehavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Det innebär att ett särskilt tillstånd kan beviljas för att servera på samma yta. En förutsättning är att de som ansöker om gemensamt serveringsutrymme har ett eget serveringstillstånd. Särskilda villkor kan meddelas i samband med beslutet om tillståndet.

Riktlinjer

Handläggningstid för gemensamt serveringsutrymme är cirka tre till fyra veckor. Remisser skickas till polismyndigheten och räddningstjänsten.

Det är viktigt att hela lokalen eller platsen är överblickbar samt att tillsyn sker kontinuerligt. Gemensamhetsytan ska vara väl avgränsad och all servering kan ske via bordsservering.

Villkor vid meddelande av serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika slags villkor. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkoren kan endast meddelas vid beslut om serveringstillstånd. Dit räknas också beslut om utökning av ett gällande tillstånd, till exempel förlängd serveringstid och utökning av serveringslokal eller annat serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömdas i varje enskilt fall.

Riktlinjer

Årjängs kommun kan i samband med att beslut om serveringstillstånd ges besluta om villkor. Det kommunen kan villkora om är:

- förordnade ordningsvakter efter vissa klockslag (om serveringsstället har en historia gällande oroligheter, stökig omgivning eller är en känd ungdomssamlingsplats) eller vid olika typer av evenemang. Dessa ordningsvakter är utöver polisens villkorade förordnade ordningsvakter.
- olika utrymningstider för servering i olika lokaler eller utrymmen på ett serveringsställe (exempelvis för uteservering).
- olika serveringstider beroende på typ av evenemang på en idrottsanläggning.
- antal gäster på serveringstället.

- begränsning av servering genom att endast tillåta bordservering i lokalen, eller vid vissa evenemang. Beslutet grundar sig på risk för oordning och onykterhet
- utbildning för personal vid sen serveringstid, exempelvis *ansvarsfull alkoholserving*
- särskild säkerhetsutrustning på serveringstället vid sen serveringstid, såsom metalldetektorer.

På serveringsställen med ungdomsinriktad verksamhet ska all serveringsansvarig personal genomgå utbildning i ansvarsfull alkoholserving vid nästkommande utbildningstillfälle. Med ungdomsinriktad verksamhet menar kommunen serveringsställen med åldersinriktning mellan 18-25 år. Utbildningskravet gäller även serveringsställen som fått anmärkning av kommunen när det gäller oordning och onykterhet enligt 3 kap 5 § och 8 kap 20 § alkohollagen, så kallad fylla och elände.

Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

Rättsregel

Enligt 8 kap 2 § alkohollagen kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan också vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle, tillfälligt serveringstillstånd. Krav på matutbud för tillfälliga tillstånd och för servering i slutna sällskap framgår av 8 kap 15 § tredje stycket alkohollagen.

Riktlinjer

Tillfälliga tillstånd till allmänhet kan till exempel vara servering i samband med marknader, mässor, festivaler och liknande. Alkoholservingen ska ingå i ett evenemang. Evenemanget ska inte ha som huvudpunkt att servera alkohol utan alkoholen ska vara ett komplement till den mat som serveras. Serveringstiden ska vara relaterad till arrangemanget.

Stor återhållsamhet gäller för serveringstillstånd i samband med idrottsevenemang eller arrangemang som riktar sig till ungdomar upp till 20 år. Vid prövning görs en samlad bedömning av arrangemangets inriktning och målgrupp, till exempel val av musik och artist och utformning av marknadsföring. En övre tidsgräns är 30 dagar i följd för arrangemangets pågående. Servering av spritdrycker medges normalt inte vid tillfälligt servering till allmänhet. Ansökan ska vara kommunen tillhanda senast sex veckor innan arrangemanget start.

För arrangemang vilka skall bedrivas under tiden 1 juni-31 aug skall dock ansökan inkomma senast 15 april

Tillfälligt serveringstillstånd kan gälla enstaka tillfälle eller enstaka tidsperiod. Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap avser en dag i taget eller över ett veckoslut fredag-söndag och ges maximalt vid 12 tillfällen per år till en part. Exempel på slutna sällskap kan vara bröllop, födelsedagskalas, företagsfester med mera. Tillfällig servering förutsätter att det inte är fråga om regelbundet återkommande verksamhet. För att det ska kunna vara fråga om ett slutet sällskap krävs att medlemskretsen är känd före det aktuella arrangemanget. Det är alltså inte fråga om ett slutet sällskap om till exempel medlemskap kan lösas i entrén till den aktuella tillställningen. Vidare krävs att det finns ett gemensamt intresse eller annat innehållsmässigt samband.

Kökskrav och matutbud

Rättsregel

I 8 kap 15 § alkohollagen kan man läsa vilka krav som ställs på serveringsstället och här finns reglerat vad som gäller för kök och matutbud. För stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och till slutna sällskap i cateringverksamhet gäller följande:

- eget kök
- köket ska vara anpassat till ett varierat utbud av maträtter
- köket ska finnas i anslutning till serveringslokalen, gäller ej cateringverksamhet
- kökets utrustning måste hålla en viss standard
- i köket ska lagas eller på annat sätt tillredas mat. Det innebär att råvaror på något sätt har förädlats
- flertal maträtter av varierat slag, såväl förrätter och huvudrätter som efterrätter
- efter klockan 23.00 är det tillräckligt med flera enklare maträtter
- verksamheten skall vara registrerad enligt gällande lagstiftning/ livsmedelsverkets föreskrifter (LIVFS 2005:20) om livsmedelshygien hos Bygg och miljönämnden i Årjängs kommun

Riktlinjer

I Årjängs kommun gäller att serveringsstället ska ha minst tre förrätter, fem huvudrätter och tre efterrätter fram till klockan 23.00, efter klockan 23.00 ska det finnas minst tre huvudrätter. Det ska alltid finnas ett tillfredsställande utbud av lättdrycker i förhållande till de alkoholdrycker som finns. Vilket innebär att finns det rött/vitt vin ska det alltid finnas alkoholfritt alternativ.

Idrott och alkohol

En av samhällets grundläggande alkoholpolitiska värderingar är att alkohol och idrott inte hör ihop. Detta beaktas särskilt vid tillståndsprövningen. För servering i anslutning till idrottsanläggning gäller samma krav på sökanden som vid övriga serveringstillstånd. Ingen servering av alkohol får ske till publik på läktare, utan ska om serveringstillstånd beviljas ske på serveringsställe i en avgränsad del av idrottsanläggningen.